

Kuukiri

Nr. 9 (151) Oktoober 2006

Sõnumeid

Kultuuripreemia ootab kandidaate

Traditsiooniliselt selgitatakse iga aasta lõpul välja Viiratsi valla kultuuripreemia laureaat. Kandidaate võivad esitada kõik, kes lisavad taotluse nominandi teened valla kultuuri-, spordi- või hariduselu edendamisel.

Kandidaadi esitus tuleks toimetada vallamajja kinnises ümbrikus pealdisega „Kultuuripreemia“. Ümbrikud avatakse 1. detsembril.

Ootame rohkeid kandidaadi soovitusi.

Enna Lond,
haridus- ja kultuurikomisjoni esimees

„Jutuveski“ alustas

Muinasjutuklubi „Jutuveski“ alustas sügishooaega 24. oktoobril muinasjutule koduselt tuttavas kohas Viiratsi raamatukogus. Lahke perenaine Piret Viira oli jutuvestjatele Viiratsist ja Viljandist välja otsinud Tõnu Trubetsky laulusõnad „Muinasjutud õpetavad meid“.

Eks jutuvestjaldi õpetavad üksteist: kõiki muinasjutte ise ju ei tunne, ei jõua läbi lugeda ega meeleski pidada. Seekord räägiti jutte tuulest. Tuulelugusid toetasid tugev vihmasabin akna taga, vilkuv küünlatuli laual ja kuum tee tassis ning kaasatoodud õunad ja muidu magus. Hoolimata hilisõhtust ei paistnud muinasjutuhuvilistel koju kiire olevat, tuulejuttudele tulid lisaks tõsielulood ja toredad keelevääratuse meenutused.

Lepiti kokku, et järgmine kord kohutatakse 30. novembril Viiratsi Algekoolis. See on päev, mil peetakse jutupüha ja paljudes maades räägitakse üheaegselt muinasjutte.

Jutuvestkilised räägivad sedakorda vaimudest ja haldjatest. Kel huvi või tahtmist muinasjuttu algatuseks lihtsalt kuulata, on lahkesti meie sekka oodatud.

Mari Karilaid,
jutuveskiline

● 30. septembril toimus projekti „Õpe parandab elukvaliteeti“ raames Tänassilma rahvamaja juures kiviaia ehitamise koolitus.

PILLE SIHVERI fotod

Tutvugem üldplaneeringuga!

Viiratsi Vallavalitsus teatab, et kuni 13. novembrini on Viiratsi valla üldplaneeringu avalik väljapanek Viiratsi vallamaja toas nr. 110, Viiratsi raamatukogus ja Uusna raamatukogus. Seal saab tööpäeviti lahtiolekuaegadel planeeringuga tutvuda.

Koos üldplaneeringuga on avalikult väljas Viiratsi valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne.

Kuni 13. novembrini saab esitada kirjalikult aadressil Sakala t. 1, Viiratsi 70101, Viiratsi Vallavalitsus või elektronpostiga aadressil viiratsi@viiratsi.ee ettepanekuid ja vastuväiteid üldplaneeringu kohta. Üldplaneeringu avalik arutelu toimub 23. novembril kell 18 Viiratsi Algekooli saalis.

Üldplaneeringu koostamise eesmärk on valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamine, võimalike majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste mõjude ning looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamine.

Käesoleva üldplaneeringuga sätestatakse maa- ja veelade üldised

kasutamise- ja ehitustingimused vallas, täpsustatakse maakonna teemaplaneeringut, nähakse ette detailplaneeringute koostamise vajadus ja juhud, määratletakse ehitusõigus ning selle nõuded.

Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne ja asjasse puutuvad dokumendid on avalikustatud ka Viiratsi valla kodulehel www.viiratsi.ee.

Sulev Kannimäe,
abivallavanem

Tänassilma rahvamaja avab pidulikult hooaja

4. novembril kell 21 toimub Tänassilma rahvamajas hooaja avapidu, mida sisustab ansambel „Põldsepp ja Pojad“ koosseisus Margus Põldsepp, Sulev Salm ja Ruslan Trotchinsky. Pilet maksab 35 krooni, need on müügil rahvamajas (info tel. 5332 9889). Kaasa oma söök ja jook!

Pille Sihver,
Tänassilma rahvamaja juhataja

VOLIKOGUS

28. septembril

Perekond Jõemaa on Valla Aasta Pere

Volikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esimees Enna Lond andis kätte Valla Aasta Pere preemia perekond Jõemaale Ridakülalt. Sel aastal oli kandidaatideks esitatud kaks peret: perekond Puusepp ja perekond Jõemaa. Valla haridus- ja kultuurikomisjoni ettepanekul sai selle tunnustuse perekond Jõemaa.

Perekond Jõemaa peres on viis sõbralikku ja üksteist toetavat liiget, kasvab kolm tütart, kes õpivad hästi ja on igati vanematele abiks. Peret iseloomustavad ettevõtlikkus, töökus ja abivalmidus. Pere on taastanud vanavanemate talu ning tegeleb seal sea- ja teraviljakasvatusega. Pereisa on Rida- ja Loimeküla vanem, Kalmetu kooli hoolekogu liige ja valla külavanemate kogu juhatusel liige.

Pere näitab oma tegevusega igati, et ka linnast kaugemal on võimalik normaalselt, inimväärselt ära elada ja arendada tootmist, aidates igati kaasa piirkonna arengule.

Arengukava aastateks 2004—2010

Vallavanem Väino Luik ütles, et arengukava on läbi vaadatud nii vallavalitsuses kui volikogu eelarve- ja maaelukomisjonis. Sellega on tegeldud kevadest saadik.

Viiratsisse on plaanis rajada kaubanduskeskus, kuhu asuvad ka perearstid ja apteek. Kui plaan teoks saab, jäävad tühjaks vallale kuuluvad arstipunkt ja poeruumid. Nende kasutamist arutatakse volikogu komisjonides ja Viiratsi rahvaga. Siis tehakse arengukavas ka suuremad muudatused.

Kohe algab Viiratsi lasteaia remont maksumusega 8 miljonit. See summa vajabki arengukavas täpsustamist. Sinna tuleb 3 miljoni asemele kirjutada 8 miljonit. Suurem arengukava muutmine toimub ilmselt eeloleval talvel.

Volikogu esimees Leemet Lõo lisas, et arengukava peab ette vaatama vähemalt kolm aastat. See kätkeb ka euroraha kasutamise võimalusi. Seega peab vähemalt aastani 2013 ette nägema. Praegune täpsustus on tingitud inflatsioonist ning arvude muutmine arengukavas on vajalik laenu võtmiseks.

Üldplaneeringu avalik väljapanek

Otsustati vastu võtta Viiratsi valla üldplaneering. Avalik väljapanek koos kooskõlastusega ja planeeringu koostaja vastustega kooskõlastatakse ja materjalid avalikustatakse valla veebileheküljel.

Jäätmekava teine lugemine

Üldsuselt ei tulnud nõunik Mati Tambergi sõnul ühtki parandusettepanekut. Eelnõu esitatakse arvamuse avaldamiseks Viljandi Keskonnateenistusele ja maavanemale. Pärast seda

● Jõemaad on 2006. aasta Valla Pere.

VEIKO JÜRISSE foto

teatakse avalikust väljapanekust, mille aeg ja koht selgub kohalikus ajalehes.

Eelarve muudatused

Vallavanem Väino Luik selgitas eelarve muudatusi: „Eelarvesse on laekunud tulumaksu 2 miljonit planeeritud rohkem. Eelarve muudatus näitab, kuhu see laekumine suunatakse. Lisaks tulumaksule on eelarve suurenenud veel mitme väikese laekumise tõttu, need on enamasti suunatud reservfondi.

Kulud on suurenenud koolide ja lasteade vajaduste tõttu (koolipiim, internet, ringijuhituste tasu, muusikariistade ost). Võimalik, et saame lisaraha ka riigieelarvest. Lisaelarve on juba vastu võetud.

Eelarve reservfondi jääb 2,5 miljonit krooni.

Toetuse maksmise korra muudatus

Muudeti vallavalitsuse toetuste taotlemise, määramise ja maksmise korra punkti 3.4.4. (28. 02. 2002 nr. 3, muudetud 31. 03. 2005 nr. 2 ja 23. 02. 2006 nr. 2). Nagu vallavanem Väino Luik selgitas, kompenseeritakse sellega väikese sisetulekuga peredele kuni 80 protsenti lasteaia toidurahast (algselt oli see 50, seniajani 60%).

Kõrgepingeliini jaoks on raske maad leida

Arutati avaldust kõrgepingeliini Tusti ja Surva külast eemaldamiseks. Volikogu esimees Leemet Lõo nentis: „Oleme otsinud paremaid lahendusi, selleks peeti koosolek põhimõttelise nõusoleku saamiseks projekti variandile, mis viiks liini küla tihedamast asutusest mööda. See oleks vajanud kinnistu omanike nõusolekut, kuid saime nõusoleku vaid kahelt kinnistu omanikult. Seega mingit kõiki osapooli rahuldavat lahendust lõppkokkuvõttes ei tulnud. Aimla metskonna esindaja ettepanek oli kõige ebasobivam, sest nõuaks veel nelja metsaomanikuga täiendavat kooskõlastamist.

Keegi ei taha olla kannataja ja me ei saa ka kedagi selleks sundida.“

Viiratsi vald saab ainult läbirääkimisi suunata ja juhtida. Muud kahjuks teha ei saa. Teatavasti elumaju liini vööndisse ei jää. Metsa ja maad aga vald riigi eest kompenseerida ei saa.

Vallavalitsuse info

29. augustil arutas vallavalitsus Viljandi Ühendatud Kutsekeskkoolis õppetöö alustamist ja valla osalust õpilaste toetustamisel, detailplaneeringu algatamist, matkaraja ehitamist ja kaitseväge autojuhtide koolitamist Vana-Võidus, seisukohta kõrgepinge elektriliini asjus, Viiratsi lasteaia juurdeehitust, Valma külamaja juurde maa ostmist ja noorte töölaagreid.

5. septembril räägiti teede hõveldamisest, noortekogu külaskäigust, arengukava läbivaatamisest, Valma külamaja mööbli ostmisest, Viiratsi lasteaia riigihanke kinnitamisest, Viiratsi kaubanduskeskuse ehitamisest, sotsiaalmaja ehitamisest ja ehituse rahastamisest ning Viiratsi ja Kalmetu kooli edasisest tegevusest.

12. septembril olid töös kutsekeskkooli õppesõiduplatsi ehitamine, Viiratsi algkooli tööõpetuse ruumide ventilatsioon, teehõvlijuhikoha täitmine, kaitseväljate koolitus Vana-Võidus, Viiratsi lasteaia ümberkolimine, arengukava läbivaatamine, Valma infopunkti töökoht, maakonna tööprojekt, uue elektriliini rajamine ning lasteaialaste toiduraha toetamine.

19. septembril arutati Tartu maantee ja Kärma silla vahelise tee remonti, ettekirjutust Viiratsi lasteaiale, õpilaste toetustamist Vana-Võidu söökla, arengukava, Aia t. 2 ehituskruundi müüki, Viiratsi lasteaia ehituse finantseerimist, eelarve muudatusi, Valma tänavavalgustust, Uusna 2—1 korteri müüki, tööturuameti rahastatavaid teenuseid ja kaubanduskeskuse ehitamist.

Maret Lina

EES ON OTSUSTAMISTE AEG

Viiratsi alevik areneb tohutu kiirusega ja seetõttu hakkavad nii mõnedki asjad meile kitsaks jääma.

Tänavu sügisel jäi üle kümne lapse lasteaiakohta ootele, mis tähendab, et laste emad ei saa tööle minna, vaid peavad kodus last hoidma. Lapsi lisandub meile veelgi, sest järgmisel aastal jagatakse Viiratsis jällegi välja 50 elamu krunt. Igas elamut ehitavas peres on vähemalt üks laps, kes läheb meile kas kooli või lasteada. Nii peamegi lähiaastatel olema valmis selleks, et kõik Viiratsi lapsed, kes seda soovivad, saaksid meilt lasteaija- ja koolikoha.

Praegune Viiratsi lasteaed on väga heas kohas ja jääb ka edaspidi sinna. Et maja vajas hädasti remonti ja juurde ruume, siis alustasimegi nende töödega. Ehitustööd saavad valmis 2007. aasta märtsikuus ja lähevad maksma 8 miljonit krooni. Kõik need tööd aga toovad juurde ainult mõne lasteaiakohta.

Arvatavasti kehtestatakse varsti seadus, mille kohaselt kõik kuueaastased lapsed peavad olema eelkoolis, mis tähendab seda, et tuleb leida ruumid nendele lastele. Ilmselt on lähema kol-

me-nelja aasta jooksul vaja ruumid veel ühele lasteaiarühmale, seega on Viiratsis vaja tulevikus 100 lasteaiakohta (praegu on 60). Viiratsi kool saab täiendavalt vastu võtta mõnikümmend last, seega peaksid lapsed kooli saama ilma probleemideta.

Palju on nurinat selle üle, et Viiratsi kaupluses on kaupade valik väike, pood ei rahulda juba pikemat aega inimeste vajadusi. Lähtudes sellest on kehtestatud alevikus katlamaja ette detailplaneering, mille kohaselt ehitatakse sinna kaubamaja. Hoones peaksid leiduma ruumid perearstidele, sidejaoskonnale, apteegile ja veel mõne teenuse pakkujale. Detailplaneeringusse on hõlmatud ka keskväljak, mis saab väga korraliku väljanägemise.

Nimetatud maa kuulub munitsipaalomandis ja sellele on koostatud detailplaneering, käib eskiisprojekti koostamine. Varsti kuulutatakse välja konkurs hoonestaja leidmiseks. Kui kõik läheb hästi, valmib kaubamaja 2007. aasta sügiseks.

Lahendamist vajab noorteakeskuse loomise probleem. Paljuski seondub

see Viiratsi rahvamaja edasise tegevusega. Üks mõte oli kolida rahvamaja praegustele rendipindadele (kasutatud riiete pood, Viiratsi lihatööstuse pood) koolimajas. Koolimaja saal leiab õhtuti väga vähe kasutamist ja sobiks igati rahvamajas tegutsevatele huviringidele.

Rahvamaja on praeguseks üpris halvas seisus, nii et seda hoonet pole ehk enam mõttekas remontidagi. Nüüd on vaja väga põhjalikult läbi mõelda, kuhu noorteakeskuse rajada. Üks võimalus on rahvamaja, teine võimalus on vabanevad kaupluse ruumid ja kolmas vabanev perearstikeskuse maja. Kindlasti on veelgi võimalusi. Eelkõige selgitame välja just noorte soovid ja lootused loodava keskuse suhtes.

Nagu eespool toodust selgub, on ilmselt vaja valla arengukava põhjalikult läbi vaadata. Seda on plaanis teha eeloleval talvel. Arengukava põhjalikum muutmine eeldab ka rahvakoosolekuid ja paljusid arutelusid.

Praegu on avalikul väljapanekul Viiratsi valla üldplaneeringu eelnõu. Palun valla kodanikel aktiivselt selle dokumendiga tutvuda.

Väino Luik,
vallavanem

● Lasteaia ehitus käib täie hooga.

ASTRA JAMNESE foto

Viiratsi lasteaed muutuste teel

Käesolevat õppeaastat alustas Viiratsi lasteaed raske südamega. Algselt suvese plaanitud lasteaija renoveerimine ja juurdeehitus jäid suvel tegemata. Et oleme väga pikalt ja kannatlikult oodanud oma järjekorda, saamaks tegutsemiseks normaalsed tingimused, siis tänaseks võib öelda, et ehitus lasteaias käib. Ja väga hoogsalt.

Loomulikult oleme väga rõõmsad, et vallavalitsus ja volikogu selle otsuse tegid. Kogu kollektiivile tähendab see suuri ümberkorraldusi ja muutusi. Samuti lastele ja lapsevanematele. Tingimused ei ole just kiita, aga me ei virise. Oleme tänulikud kõikidele abilistele, kes meid aitasid kolimisel. Oma jõududega ei oleks me hakkama saanud.

Lasteaed töötab kuni ehitustegevuse lõpuni Viiratsi rahvamajas. Lapsi toitlustab Viiratsi Algkooli söökla, toit tuuakse termostega rahvamajja.

Läbivaks teemaks kujuneb kooliks ettevalmistuse toetamine läbi looduse. Kooli minevatele lastele on nagu eelne-

vatelgi aastatel rohkem õppekäike ja üritusi. Samuti käivad koolikad oktoobris ja novembris kord nädalas Peetrimõisa Villas ujumas ja kevadel on eraldi ekskursioon ainult koolikatele.

Õppimine lasteaias käib ikka läbi mängu ja on seotud erinevate tegevustega, nii muusika kui liikumisega. Jätkuvalt on tähtsal kohal koostöö lapsevanematega. Oleme planeerinud ka sellesse õppeaastasse üritusi vanematega ja vanematele.

Eelmisel sügisel toimunud ühise peo kohta saime väga palju positiivset tagasisidet ja nii otsustasime seekordki ühise peo korraldada. See toimub 24. novembril Viiratsi huvikeskuse saalis.

Lasteaia ühist suurt jõulupidu sellel aastal ei toimu, iga rühm toimetab jõulude ajal oma rühmaga. Küll aga tuleb valmivas saalis üks korralik kevadpidu. Loodame hiljemalt aprillis juba toimetada oma majas. Nii on ehitaja lubanud.

Astra Jamnes,
Viiratsi lasteaija juhataja

Lasteaiaõpetaja roll

12. oktoobril Tallinnas peetud rahvusvahelise alushariduse konverentsil kõnles haridusminister Mailis Reps alushariduse olulisusest, sellest, miks on koolieelne iga nii tähtis ja miks ei ole seda valdkonda seniajani väga tõsiselt võetud.

Minister avaldas arvamust, et lasteaiateema pole olnud poliitiliselt huvitav. Tänu sellele on hästi toimiv süsteem jäänud oluliselt lõhkumata. Meie lasteaiasüsteemi tugevused ja traditsioonid on süsteemsed, iga uuendust ei saa välismaailmast otse üle võtta.

„Meie lasteaed oma mängu, õppe, söömise ja magamisega on ainulaadne,“ nentis minister. „Paljud riigid unistavad sellisest süsteemsest alushariduses. Osakem seda siis hinnata ja hoida.“

Minister puudutas oma sõnavõtus ka kooliks ettevalmistuse ebahõltsat taset ja vajadust selle probleemiga tegelda. Ettevalmistamisel on eelnõu, mille järgi aasta enne kooli muutub kohustuslikuks ja seda võib-olla isegi alates 2007. aasta sügisest.

Ettekandeid oli palju. Eriti huvitav oli Greta Sooserva ja Tiitu Kolgi ettekanne teemal „Õuesõpe kui positiivne kogemus õppimiseks, eluks ja terviseks“.

Uuringute tulemusena järeldati, et mäng värskes õhus elimineerib laste riikuse, nad on üksteise suhtes positiivselt häälestatud. Õuesõpet on palju uuritud ning need näitavad, et iga päev vähemalt tund õues viibimist vähendab lapse pingeid ja parandab üldist tervislikku seisundit. Ettekandes toonitati, et eriti vajavad õuesõpet poeglapsed, kellel on vajadus suurema territooriumi ja rohkema liikumise järele.

Ettekannetele järgnesid tegevused töötubades. Et alushariduse läbivaks teemaks on tänavu koolivalmiduse toetamine, siis osalesime koolivalmiduse ja õuesõppe töötubades.

Piret Viidebaum
Astra Jamnes

Õpetajate päev

Kui enam kui kuu oli möödunud käesolevast õppeaastast, oli aeg pidada "klassiõhtut". Ka valla haridus- ja kultuuritöötajad kutsuti peost osa saama. Kutsel oli 5. oktoober kell 16.57 ja kohtumispäigaks Tänessilma rahvamaja.

Meid tervitas klassijuhataja Merike, kes kontrollis, et oleksime igati tipp-topp, ja andis meile õhupallid. Täpselt väljakuulutatud ajal helistas koolitadi Marika kella ja klassiõhtu võis alata. Olime väga põnevil ja evelil, sest kohal olid ka endised õpilased.

Direktor Marek meenutas meile kõige tähtsamat koolis, sealhulgas Lenini sõnu „Õppida, õppida, õppida!“ Õhtule andsid pidulikkust ilutulestik ja meie õhku-lastud õhupallid. Meile laulsid Kalmetu kooli endised koolipoisid Alvar, Meelis ja Jaak.

Koos klassijuhatajaga mängisime ringmänge. Seejärel andis direktor sõna Sulevile ja Ennale, et anda üle auhinnad 2006. õppeaasta parimatele "õpilastele". Nendeks olid Mari Lauer Viiratsi koolist, Andres Savi Kalmetu koolist, Ene Austrin Uusna lasteaiast ja Pille Sihver Tänessilma rahvamajast.

Eeskava sisustas Vello Vaheri tuntud tsirkusepere. Jätkusid mängud ja tants, ei puudunud ka kehakinnitus. Olime ülimalt rõõmsad, et saime kokku klassiõhtul, võisime jagada kooli- ja elumuljeid. Palju, palju tänu organiseerijatele

Koosviibimised muutuvad sisukamaks

Viiratsi Puuetega Inimeste Ühendus soovib, et alanud sügistalvine aeg muutuks sisukamaks. Seepärast oodatakse külla senisest enam inimesi, kes teavitsid tähtsaid tegemisi.

5. oktoobril olid külas tarbijakaitsjad eesotsas Õilme Tšikinaga. Pärnust tuli Eve Ernise, kes esmalt tutvustas tarbijate õigusi ja selgitas, kuidas neid kaitsta. Järgnesid arvukad küsimused, millele saadi ammendavad vastused.

Õppepäev läks igati korda.

Kaarel Kumeri
tekst ja foto

● **Esineb tsirkuseartist Vello Vaher.**
ILVAR OJA fotod

eesotsas Pille Sihveri ja Marika Riitmuruga.

Järgmisel aastal kohtume Uusnas. Selleks õppeaastaks on aga kõigile soov, et üks väike rõõm las olla igas päevas.

Enna Lond

Kes on vabatahtlik tugiisik?

Sihtasutus "Dharma" alustas vabatahtlike tugiisikute koolitamist 2005. aasta jaanuaris. Projekti eesmärk oli luua toimiv, toimetulekuraskustes lastega perede toetamisele suunatud vabatahtlike võrgustik ning koolitada tugiisikuid, kes hakkavad töötama igapäevaelus iseseisvaks toimetulekuks toetust vajavate peredega. Mõte oli koorunud heategevusfondi igapäevatoost, kus probleemide põhjusi analüüsides sai selgeks, et palju saaks ära teha lastega perede heaks neid nõustades ja neile tuge pakkudes.

Hea meel on tõdeda, et mõned kohalikud omavalitsused on meie tegevust märganud ja sellega kaasa tulnud. Tugiisiku olemasolu vallas kergendab sotsiaal- ja lastekaitsetöötaja tegevust, sest ta on osa sotsiaalsest võrgustikust.

Koolitusele olid oodatud vabatahtlikud, kes oma muude tegemiste kõrvalt saaksid pakkuda tuge neile, kel on probleeme. Koolitustel puudutatakse teemasid, mis aitaksid abistajal probleemidega paremini tegelda, näiteks võlanõustamine või pere toetamine ja harimine, kui peres on psüühikahäiretega inimene, alkoholi liigtarvitamisega seotud probleemid jne.

Kokku osales teabepäevadel ja koolitustel 160 inimest, neist 60 loengutes ja suvekoolis.

2006. aastal jätkati uute teemadega: „Vägivallatu suhtlemine“, „Perede olukorra mõistmine“, „Toimetulek on õpitav. Sotsiaalne tugi peredele“, „Seadusandlus“, „Laste väärkohtlemine“ ja „Narkomaania põhjused“.

Poolteise aasta jooksul on koolitatud 40 tugiisikut, kes kõik enamal või vähemal määral tegutsevad. "Dharma" toetab tugiisikuid nii koolitustega kui ka probleemide lahendamisel. Sel sügisel algas uus vabatahtlike kursus.

Infot "Dharma" tegevuse ja tugiisiku koolituse kohta leiab kodulehelt www.dharma.ee.

Margit Roosaar,
"Dharma" sotsiaaltöö- ja kommunikatsioonijuht

RANNU-JÕESUUS KORRASTATAKSE PUHKEALA

Juba mitmendat nädalat mürisevad Rannu firma „Melior-M“ võimsad kopad ja traktorid Rannu-Jõesuus. Võrtsjärve Sihtasutuse tellimustööna peaks novembrikuu lõpuks tehtud saama suuremahulised pinnasetööd. Kolmehektarine puhkeala saab puhtaks roost ja võsast, rajatakse vajalikud teed ja parkimisplatsid.

Et Võrtsjärve veetase on sel aastal väga madal, osutus võimalikuks puhastada Emajõe kaldad kivimuulide vahel roost ja setetest. Vett on jõe väljavoolul niivõrd vähe, et isegi tavalise aerupaadiga on raske järvelt jökke sõuda.

Praegune Tartu—Viljandi maanteelt puhkealale viiv ohtlik teets likvideeritakse ning asemele rajatakse mõne-sajameetrine teelõik. Suur osa kooritud

pinnasest paigutatakse ümber samale puhkealale. Pinnase kõrguse tõstmine aitab edaspidi kaitsta puhkeala rajatise perioodiliste üleujutuste eest.

Miljonikroonist projekti „Võrtsjärve hoiuala kaitsekorralduslike tegevuste elluviimine Jõesuus“ rahastatakse Euroopa Regionaalarengu Fondi kaudu. Veerandi maksumusest katavad järve ümbruse seitse valda. Kolga-Jaani vald on andnud nimetatud maatükile Võrtsjärve Sihtasutuse kasuks hoonestusõiguse 30 aastaks. Seega kogu territooriumi edasise arendamise ja korrashoidmise eest vastutab sihtasutus.

Käsil oleva projekti käigus tuleb kevadel puhkealale paigaldada veel 2 infostendi ning 2 ökokäimlat. Puhkajate tarbeks tuleb kaks varikatusega istumis-

kohta ning neli prügikasti.

Kava kohaselt ehitatakse 2008. aastal üle Emajõe raudbetoonist kaarsild, mistõttu vana sild jääb rajatava puhkeala koosseisu. Vanale sillale on lubatud teha hädavajalik remont, mille käigus eemaldatakse ohtlikud kõnniteed.

Jõesuu Rannu valla poolses osas niitis „Melior-M“ võsaniiduk nädalajagu päevi roogu ja võsa 30 hektaril. Selle tulemuseks avaneb suurelt maanteelt Võrtsjärve põhjakaldale poolteise kilomeetri ulatuses erilisel kaunis vaade.

Vald on finantseerinud Võrtsjärve põhjakalda riigile kuuluvat Natura loodushoiuala võsalõikus- ja hooldustöid juba viis aastat.

Uno Rootsmäa,
Rannu vallavanem

Kolme Tamme jooks II

(Järg septembri „Kuukirjas“ ilmunud artiklile)

Millise sõnumi me saadame välja, kuidas meid mõistetakse? Küsimuse vastus peitub paratamatult isikutes, kellele see üritus on pühendatud.

Päts ja Laidoner sümboliseerivad Eesti omariikluse sündi ja ka võõrvõimu tegeliku käitumise sisu, Viiralt aga vaieldamatult Eesti rahvuskultuuri. Need kolm on nagu eesti rahva sümbolid kohapeal Viiratsis, mis kajastavad eestlaste identiteeti, põhimõtteid, aateid ja väärtusi. Ei tohi unustada ka emotsionaalset faktorit. Eestlaste tänane identiteet on tekkinud mõne ühiskonnateadlase tekkinud vastandumisest ja taotlusest seni kehtinuid sümboliteid ümber jagada.

Nõukogude võimu viimasel aastal sündinud jooks kandis oma ajastu vaimsust, mida võiks lühidalt kokku võtta lausega: „Meie oleme ka.“ Eestlased asusid ennast märgistama värvide, lippude ja ürituste kaudu, sümboliseerides vabatahtlikku ühtekuuluvust ja eristumist kellestki või millestki.

Kolme Tamme jooks kandis endas patriootlikku ja selgelt antinõukogulikku ideoloogiat. Ürituse korralda-

misega heideti väljakutse kõikidele kollaborantlikele vaadetele ja mineviku painetele: ENSV funktsioneerimisele tegelikkuses. Selles peegeldub mingil määral ka taassünni tegelik valu, jaatus eestlusele tervikuna – meie oleme ka.

Miks on taunitav jooksu kergetäeline äräjätmise? Miks tuleb patuks tunnista-da ürituse äräjätmist?

Loodus ei salli tühja kohta. Igale põllule kasvab midagi. Küsimus on selles, kas me suuname seda arengut või oleme pealtvaatajad. Viiratsi Vallavalitsus on saanud hakkama mõtlematu teoga. Teo hukkamõistu suurendab asjaolu, et volikogu liikmed on osundanud tähelepanu traditsiooni suretamisele kaasnevatele ohtudele.

Me elame märgistatud maailmas. Me elame postmodernses maailmas, kus valitsevad tähenduse puudumine, ebamäärasus, dekonstruktsioon ja hajutus. Kõik see ahvatleb olema ühepoolset aktiivne ja samaaegselt passiivne. Antud juhtum on oma olemuselt aktiivne eitamine. Selles on tugev Nietzsche'lik lähene-mine: „Mina olen hää, sest mina olen mina ning ülejäänud on lihtsad viletsad ja halvad.“

Kas me kujutaksime ette olukorda

eelmise sajandi 60—70-ndatest aastatest, et täitevkomitee oleks ära jätnud 9. mai jooksu põhjendusel, sest pole sobivaid pesemiskohti? Isik, kes sellise korralduse oleks andnud, oleks järgmisel aastal olnud heal juhul kas katlamajas kütja või kusagil platsivalvur. Tema karjäär oleks päevapealt jõudnud finišisse.

Õnneks elame demokraatlikus ühiskonnas. Aga me unustame ära, et suurem vabadus vajab ka suuremat tarkust. Laulupidu, spordivõistlus, külasimman, teatrietendus, film, rongkäik – need kõik kannavad endas mingit ideoloogiat, filosoofiat. Ilma filosoofiata ei saa ükski kogukond eksisteerida, rääkimata riigist.

Alati tuleks mõelda, mida me eelistame. Kas soovitud tulemuseks ei kujune mitte olukord, milles oma lükatakse kõrvale ja tahtmatult kerkib esile võõras sümbol. Eestlased on väike rahvas. See nõuab ühelt poolt tugevat individuaalsust, kuid teisalt aga iga üksiku tihedamat sidumist ühiskonnaga.

Miks käib sõnasõda pronksõduri pärast, miks soovitakse Narva püstitada Peeter I ausammas? Ju siis osatakse mõista sümbolite tähtsust inimeste elus.

Viiratsi vallal on, mille üle mõelda. Aga eksimusi saab alati parandada.

Roland Tulik,
vallavolikogu liige

• IN MEMORIAM •

Oskar Jürgen

19. 08. 1924 – 13. 10. 2006

Meie hulgast on lahkunud mees, kes kogu elu astus kindlalt ja väärilt oma tööspidamisi kaitstes, ka relvaga käes.

Oskar Jürgen sündis Abja-mail. Kolmekümnendate aastate lõpul ostis isa Olustverre Jaskasse talu koos vesiveski-ga. Kõik laabus väga hästi, kuid õnnetus sealsamas veskitammil viis isa Oskari manalateele ja 15-aastaselt poisil tuli hakata peremehekohuseid täitma, millega ta sai hästi hakkama.

Kohe saabusid aga ülimalt keerulised ajad: vene okupatsioon, sõda ja saksa okupatsioon. Kommunistlik režiim ei sallinud, et keegi oli midagi loonud, midagi saavutanud, et ta omas veidikegi keskmikust rohkem. 1941. aastal jäi aeg lühikeseks ja Oskari kodu jäi praktiliselt puutumata.

1944. aasta algul, kui Narva all tekkis oht, et venelased vallutavad taas Eestimaa, tõmbas Oskar nagu kümned tuhanded teised Eesti poisid selga saksa sõjaväemundri ja astus võitlusesse Narva all Sinimägedes. Selles põrgutules oli õnn temaga – vaenlase mürsk ei olnud täpne. Vaid kuulmine sai kannatada, mis seiras teda lõpuni.

Järgnesid aastad, mis sundisid erilesele ettevaatlikkusele, et mitte sattuda Siberi-teele. Maitsmata ei jäänud ka metsavenna leib.

Alustanud õpinguid Olustvere Põllumajandustehnikumis, tulid õpingud vahepeal isegi katkestada. 1949. aastal ta siiski lõpetas ja omandas nooremagronoomi diplomi.

Tema esimeseks töökohaks sai Mursi traktorijaam, hiljem töötas koduküla kolhoosis seemnekasvatuseagronoomina. 1962. aasta kevadel, kui J. Gagarini nime-lisest sovhoosist lahkus peagronoom

Villem Tomingas, kutsus direktor Tomas Soaaluste sellele kohale Oskar Jürgeni. Algas töö täis nooruslikku uljust ja küllaldast entusiasmi. Head tulemused ei andnud kaua oodata. Juba samal aastal anti majandile näidismajandi tiitel koos vastavate kohustustega. Jätkus maade juurdeliitmine naabermajanditest. Kui oma võimeid ja teadmisi ei saanud rakendada kodutalus, siis nüüd avanes see võimalus ja seda ta ka kasutas — ette rutates ütlen, et väga edukalt.

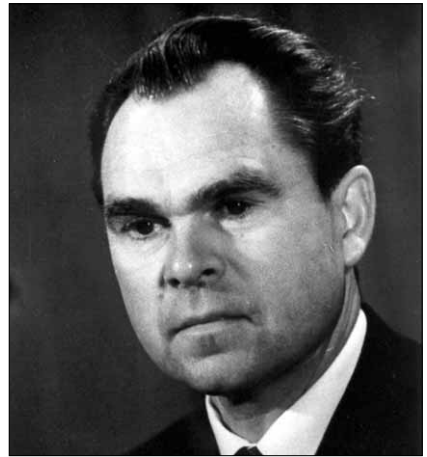
Põllupidamise kultuur paranes, saagid tõusid, ökonoomilised näitajad, millede järgi spetsialistide tööd põhiliselt hinnati, pürgisid Eesti esirinda. Tulid aukirjad, punalipud, ordenid ja medalid. 1965. aastal omistati Oskar Jürgenile Eesti NSV teenelise agronoomi tiitel ja tema tööd hinnati ordeniga „Austuse märk“.

Tulemusliku töö kõrval ei unustanud ta ka teadmiste täiendamist. 1968. aastal lõpetas ta kaugõppes Eesti Põllumajanduse Akadeemia õpetatud agronoomina.

Eriti kõrgeid saake andsid teravili, üle 40 ts/ha, ja kartul, enam kui 350 ts/ha. Vahepeal selgus aga tõsiasi, et nn. valem poleel asunud meestel ei ole lubatud saada riiklikke autasusid, see tähendab ordineid ja muud sarnast. Saadut küll ära ei võetud, aga edaspidi piirduti vaid rahvamajanduse saavutuste näituse medalitega. Neid kogunes talle mitu ja igat värvi.

Elu väärtushinnangud ei klapi vahel tegelikkusega ja seetõttu tuli tal mõneks ajaks olla naabri, Viljandi Nädissovhoosi tootmisdirektor pagendatud põllumajandusminister Harald Männiku käe all.

Administreerimine ei sobinud tema

loova hingelaadiga, seetõttu pöördus mees tagasi oma enam armastatud endisele töökohale ning ta tegi seda tööd kuni pensioniikka jõudmiseni. Pärast seda oli ta veel peamelioraatori kohustusel.

Oskar Jürgen pööras tähelepanu tagastatud kodutalule. Kolhoosiaegadel oli veskihoone hävinud ning paisjärv tammil halva seisukorra tõttu oma mõttest ja ilust palju kaotanud – vesiroosid õitsesid ja ööbikud laksutasid tasemel, nagu ootaksid kedagi. Nende soove Oskar Jürgen prooviski täita. Nii mõtiskles ta vee jõul elektritootmisest, kuid see jäi teostamata.

Peamiseks hobiks olid tal jahimehe-võlud, seda poisikesepõlvest kuni kõige viimase ajani.

J. Gagarini NST suurmajandi kujundamisel nii vormilt kui sisult on üks tugev osa Oskar Jürgeni elutööl. Kolleegid mäletavad seda ja usuvad tehtud saavutustesse ning pikki aastaid ühiselt raiutud sihtidesse.

Aktiivne tegevus nii Sakala Sõjameeste Ühingu kui Kaitseliidu Sakala Malevas on väga kindel tõend sellest, et Eesti jäi kodumaana Oskar Jürgenile sügavale hinge.

Lugupidavalt
Harry Erm

Algas mälu-mänguhooaeg

25. oktoobri õhtul kogunesid Viiratsi rahvamaja saali noored mälu-mänguhuvilised, et teha algust õpilastele mõeldud mälu-mängu kolmanda hooajaga. Et rahvast oli kogunenud vähevõitu, otsustati üheskoos sel aastal parimad välja selgitada individuaalses arvestuses. Veen-va ülekaaluga võttis võidu Jaan-Juhan Oidermaa.

Järgmine voor toimub 8. novembril kell 19.30, kuhu on oodatud kõik kooliealised mälu-mänguhuvilised. Küsimused on valdavalt eestiteemalised. Kokku toimub kümme vooru, mille järel selgitatakse välja üldine paremusjärjestus.

26. oktoobril toimus Viiratsi Algkooli saalis Viiratsi valla külade mälu-mängu selle hooaja avavoor. Seekordsed küllaltki "krõbedad" küsimused oli ette valmistanud Kalmetu Põhikooli matemaatikaõpetaja Sirje Pöder.

Heitlus kõrgetele kohtadele kujunes

• Esimese voo võitjad.

VEIKO JÜRISE foto

äärmiselt tasavägiseks, lõpuks jäi esimest kohta kuuendast lahutama vaid kuus punkti, samuti tuli kasutusele võtta lisaküsimus. Pingelisest heitlusest väljus võitjana võistkond "VÜKK-Ekstra" koosseisus Rein Abel, Heiki Raudla, Epp

Välba ja Anne-Ly Ütsik. Teisele kohale oli sunnitud taanduma võistkond "Halle" ja kolmandaks jäi "Rüblük". Üldse võistles neliteist meeskonda.

Järgmine voor toimub 23. novembril kell 19, oodatakse rohket osavõttu.

Jaan Leetsar, „Igavesti koos loodusega“

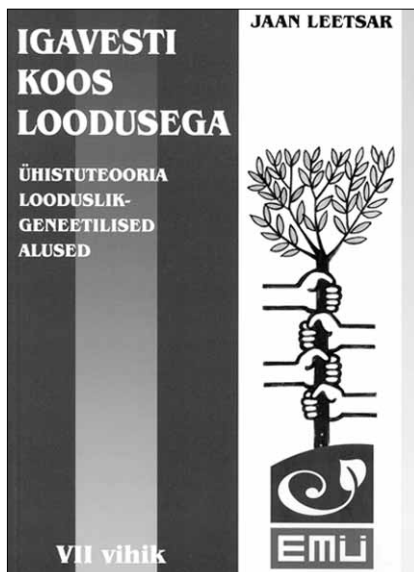
Inimene suhtleb kogu oma maise tee vältel looduse ja teiste inimestega, mida võiks käsitleda kui ühistegevust. Meie arusaam ei küüni tõesti kaugeltki täiuslikkuseeni. Me peame pidevalt õppima ja on tervitatav iga viis, kuidas suunata inimesi avastamisele ja enesetäiendusele.

Eesti Maaülikooli õppejõud doktor Jaan Leetsar, kes elab kauni Võrtsjärve kaldal, on avaldanud järjekordse raamatu „Igavesti koos loodusega“. Teos koosneb neljast peatükist ja kokkuvõttest, milles käsitletakse arusaadavas keeles tänase ajastu mõningaid põhiküsimusi, nagu inimese ühiselu põhjuslikke seoseid ja olemust ning rohkeid võimalusi — väljakutseid demokraatlikus ühiskonnas elukestvuse säilitamisel.

Viimastel aastakümnetel on toimunud olulised muutused ühiskondlikus mõtlemises ja ühiskonnakäsitluses. Eestis ligi kuuskümmend aastat valitsenud nõukogulik paradigma on asendunud nn. turumajandusliku ühiskonnakorraldusega. Domineerivateks on saanud sekulaarhumanistlik maailmapilt ja moraal, mille ideaaliks on demokraatia. Demokraatlikus ühiskonnas on suured vabadused, mis esitavad inimesele erilised vastuse määrad. Uutes oludes tuleb eesmärk ümber formuleerida.

Igapäeaelus kogeme, et karm tegelekku viitab selgelt konfliktile iseka indiviidi ja ühiskonna ühishuvide vahel. Peame tunnustama, et võimu haarav tulumaaailm on hea-kurja maailmast tunduvalt materialistlikum, sest selles pole valdavalt üllatel ideedel enam kohta. Kurvastusega peame tõdema, et tasakaalutu ja isekas rahavõim soovib oma kontrolli alla saada seda vähest, mis meil on veel alles jäänud – loodust ja ühistegevust.

Tänapäeva inimkond on jõudnud ajajärku, kus mis tahes uut revolutsiooni enam lubada ei saa. Ajastut organiseeruva vaivsuse kaudu kujundatakse mõtteviisid ja kinnistatakse tähendused. Eesti

ühiskonna liidrid-asjatundjad peavad mõistma inimese tähendust ja tema vajadust käia koos loodusega. Järjest enam mõistetakse, et tuleb säilitada püsivuse ja liikuvuse kooskõla.

Me oleme harjunud väitega, et ühistegevus on inimeste teadusliku tegevuse saavutus.

Raamatu autor küsib: kas ühistegevus on looduslik alge, milline on meie ettekujutus loomulikust ja looduslikust toimivast ühiskonnast ning kuidas on võimalik koondada erahuvi ühishuviks?

Kuid jätame vastused ja üleskerkivad küsimused igale lugejale endale avastada.

Suur tänu autorile selle suunava viite eest näha maist teed taas uues valguses ning mõnevõrra erinevalt, kui seni oleme harjunud või meid on õpetatud.

Roland Tulik

Raamatut saab osta Tartus Vanemuise Seltsist.

Teadmiseks talupidajatele ja hulgimüüjatele

15. aprillil 2004 jõustus kaubandustegevuse seadus, mis tõi mitmeid kohustusi kõigile kauplemistegevusega seotud ettevõtjatele, ka neile, kes varem end kauplejana registreerima ei pidanudki: see tõi kohustuse lisaks jaekaubandusega tegelevatele isikutele registreeruda ka hulgimüüjatel.

Hulgimüüja on nii puiduettevõtte, kes oma toodangut vahendajate kaudu müüb, kui ka toiduainetetööstus, kes otseselt oma toodangut ei müü. Nad toodavad müügiks ning seega on nad uue seaduse tõlkes hulgimüüjad. Hulgimüüjad on ka need talunikud, kes piima kombinatsioonide müüvad, aga ka need, kes hulgi kartuleid ja aedvilja ladudesse (kauplustesse) müügiks viivad. Isik, kes vaid turul oma toodangut müüb, pole hulgimüüja — tema müüb turul kauplemist korraldava isiku antud loa alusel.

Müüjat ei tee hulgimüüjaks see, kui palju ta kaupa müüb, vaid see, kellele ta müüb. Hulgimüüja ei müü vahetult tarbijale. Vahetult tarbijale müüb üldjuhul jaemüügiga tegelev ettevõtja.

Viiratsi vallas on praegu registrisse

kandmata enamik talunikke.

Registreerimistaotluse vormid (eraldi hulgimüüjatele ja jaemüüjatele) on saada Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi koduleheküljel <http://mtr.mkm.ee/> ja vallavalitsuse toas nr. 110.

Taotlus tuleb esitada vallamajja isiklikult, elektrooniliselt (ID-kaardiga allkirjastatud) või posti teel, kus selle põhjal viie tööpäeva jooksul registreering tehakse. Taotlusega koos tuleb esitada ka kviitung riigilõivu maksmise kohta. Riigilõiv 300 krooni makstakse Viiratsi Vallavalitsuse arveldusarvele nr. 10302005452008 Ühispangas. Taotluses avaldatava informatsiooni tõesuse eest vastutab taotleja.

Registreeringu tegemisest keeldumise korral teavitab vallavalitsus sellest ettevõtjat viie päeva jooksul taotluse esitamist: teates tuleb põhjendada, miks registreeringu tegemine viibib või miks seda ei ole võimalik teha.

Lisainformatsioon ja küsimustele vastamine vallavalitsuse telefonil 439 4390 või meili teel (veiko@viiratsi.ee).

Veiko Jüris

Palju õnne, sünnipäevalapsed!

Novembris

1. Linda Tikk	Valma	86
1. Helmi-Marie	Tuuksam	Tänassilma 82
1. Genovefa Rymash	Vardja	80
2. Ivan Fedorov	Mäeltküla	82
2. Evald Talu	Uusna	81
5. Endla Naar	Uusna	81
5. Liidi Ježova	Mähma	65
7. Luule Auksman	Viiratsi	76
7. Endel Tõlp	Kuudeküla	74
7. Veera Vellearu	Tänassilma	73
10. Aleksandra	Gyavchanen	Viiratsi 84
10. Boris Beljajev	Uusna	75
10. Silvi Jakobson	Tusti	73
11. Agathe Kinsigo	Vana-Võidu	80
11. Malle Udam	Ruudiküla	65
12. Helga Kirsimägi	Loime küla	74
12. Raimu Sillar	Mäeltküla	65
13. Asta Kase	Viiratsi	80
13. Arno Seemen	Mähma	76
13. Laine Pullisaar	Viiratsi	74
14. Jaan Randjärv	Uusna	82
15. Kaleph Jõulu	Vana-Võidu	79
16. Jakov Geimonen	Viiratsi	84
17. Helmi Kurt	Tusti	82
17. Elmar Kask	Tänassilma	75
18. Valve-Õie	Köögard	Vana-Võidu 78
18. Marta Linnaste	Uusna	73
18. Maie Hubel	Vana-Võidu	71
19. Juta Kaljuste	Jõeküla	86
21. Ülo Leemet	Uusna	77
22. Heino Väbarand	Viiratsi	70
26. Selma Soosaluste	Viiratsi	97
26. Meida Austrin	Uusna	78
26. Helju Rosenberg	Mähma	74
27. Hilda-Mathilde	Talu	Viiratsi 92
27. Jutta Vokk	Verilaskke	79
27. Anatoli Grigorjev	Vana-Võidu	75
27. Liilia Uriko	Viiratsi	73
29. Asta-Marie Unt	Verilaskke	77
29. Ilmar Rosenberg	Mähma	76
29. Jekaterina	Beljajeva	Uusna 75
29. Elga Kuremäe	Viiratsi	74
29. Olev Meier	Verilaskke	70
30. Aino-Floreida Karu	Viiratsi	83
30. Helmi Orav	Viiratsi	82
30. Linda Arumäe	Vanavälja	79
30. Silvia Trippel	Jõeküla	74
30. Airi Laidvee	Viiratsi	71

Sündisid

Aune Austrini ja Marko Kivipõllu perre sündis 14. septembril Verilaskke külas poeg **Marko Kivipõld**.

Annaliisa Pääsiku ja Igor Krotovi perre sündis 5. oktoobril Viiratsis poeg **Karl Johannes Krotov**.

Ene Jürise ja Aarne Läätse perre sündis 19. oktoobril Mähma külas tütar **Elevi Lääts**.

Jane Paasi ja Andres Jaago perre sündis 10. oktoobril Mäeltkülas poeg **Mikk Jaago**.

Eakate päev

19. oktoobril tähistati Tánassilma rahvamajas eakate päeva. Esinema olid tulnud Kalmetu Põhikooli teise klassi õpilased. Klassijuhataja ja tantsuõpetaja Maire Sarapuu juhendamisel esitasid lapsed neli tantsu. Üheskoos tantsiti „Me lähme rukist lõikama“, mis on ajakohane oktoobrikuule kui lõikuskuule.

Edasi astus lavale Tánassilma rahvamaja meestrio, kes esitas laule armastusest, lootusest ja õnnest.

Pärast väikest kohvipausi kuulasid eakad esmaabiloengut, mille pidas Merit Laan Eesti Punasest Ristist. Saadi palju informatsiooni, uusi nippe ja teadmisi tänapäeva meditsiinist.

Leivapäev

*Kes ei tunneks sinu tulu,
meie kallis rukkileib;
sinust elab iga talu,
sinuta kes olla võib?*

(P. Jakobson „Rukkileib“)

11. oktoobril tähistati Tánassilma rahvamajas leivapäeva. Üritus algas mõistatusega. „Laut lambaid täis, ühelgi pole saba.“ Vastus: leivad ahjus.

Merike Moks ja Helina Matusorg õpetasid lastele leivategemist läbi toreda laulumängu „Talurahva mäng“, kus on väga hästi ära toodud kogu tegevus, kuidas vanasti leiba tehti. Et ka ise osa saada leiva- ja saiategemisest, meisterdasid lapsed neid plastiliinist.

Leiva kohta teati palju vanarahva ütlusi: parem leivakäär taskus kui sulg kübaral; töö kardab leiba söönud meest; leib on vanem kui meie.

Läbi laulude ja mängude said lapsed teada erinevaid tõdesid leivast. Kui kõik oli mängult läbi tehtud, toodi lauale Milvi Sihveri valmistatud koduleib ja koduvõi. Leib oli soe ja täitis rahvamaja meeldiva lõhnaga.

Energiat koguma

25. septembril pidas Tánassilma eakate ajaviiteklubi „Rõõmsameelsed“ tervisespordipäeva: külastati Suure-Jaani valla Vihi külas asuvat perekond Siimu energiatalu.

Alustuseks tegi peremees tutvustava jalutuskäigu mööda energiarada. Mõlemal pool teed laiusid ravimtaimede põllud, mille kohta esitati palju küsimusi ja peremees jagas lahkelt teavet.

Perenaine tutvustas kivivarele rajatavat kiviktaimlat ja jagas iluaiaandus-alaseid näpunäiteid. Söödi maitsvat talusuppi ja omaküpsetatud kooki, mille kõrvale rüübati elujõuteed. Soovijad said puu alt õunu korjata.

Kõhus täis, asuti laulma kuni bussi tulekuni, saatjaks peremees akordionil.

Edasi põigati Lõhavere linnamäele, kus peeti päeva sportlikum pool. Esmalt uudistati ümbrust, seejärel ronisid hakkajamad üles mäele.

Pille Sihver,
Tánassilma rahvamaja juhataja

SÜGISEST LUGEMISVARA VIIRATSIS

Suvi on olnud poliitiliselt kuum. Ses-tap on vahelduseks mõnus lugeda värvikat autobiograafiat Paul Padjuse sulest „Punaparun. Ühe maapoisi elukäik“. See on lugu mehest, kes pidas keerulisi ameteid nõukogude ajal sovhoosi peaspetsialisti ja direktorina.

Väärrib huvi ja lugupidamist autor, kes oskab näha koomilist ka keerukates olukordades ning iseendagi üle nalja heita.

Tiit Made „Ükskord niikuinii“ annab ülevaate meie lähiminekust mehe silmade läbi, kes oli laulva revolutsiooni päevil sündmuste keskel.

Viimasel ajal on ilmunud mitmeid raamatuid meie riigimeestest. Üks neist on Toomas Kalli „Rüütel rahva meeles ja keeles“. Teos on kirjutatud vaimukas huumorivõtmes ning puuduvad paha-tahtlikkus ja labasus.

Järgnevad biograafiad on tunduvalt tõsimeelsemad. Näiteks Kulle Raigi „Vikerkaar värvid. Lennart Meri elu sõprade pilgu läbi“. Teose autor on töötanud koos Lennart Meriga. Võiks öelda, et see raamat on teadlase, riigimehe ja presidendid portree sõbra silmade läbi.

„Ühe elu pöörudes“ mõtisklevad aja-kaaslased Anto Raukas, Eri Klas, Peeter Ernits, Harry Männil, Kuno Pajula, Mihhail Gorbatšov, Endel Tulving, Indrek

Toome ja veel mõned tuntud inimesed. Praegu, hingede ajal, kui välitööd on lõppenud, on aega hinge tõmmata poliitikat ning teha midagi vajaliku, loovat ja mõnusat oma kodu heaks. Selleks otstarbeks on raamatukokku saabunud mitu head käsiraamatut.

Tiina Ingelli „Kaltsuvaipade kudumine“ on mõeldud muustrite ja tehnikate ideede allikaks ning sisaldab ohtralt näitlikke fotosid. Kõik kirjeldatud vaibad on täpsete juhistega lõime ja koe kohta ning viimistlemise soovustega.

Teresa Millsi „Mosaiigikunstniku piibel“ sisaldab selgitusi põhiliste mosaiigitehnikate kohta, millele lisandub valik erineva raskusastmega motiive ja mustreid. Igale kavandile on kantud võrgustik, mis võimaldab teha soovitud suurusega koopia.

Joan Gordoni koostatud käsiraamat „Paeltikandi piibel“ annab ammendava ülevaate paeltikandite valmistamisest. Teoses on toodud üle poolesaja kavandi koos üksikasjalike juhenditega.

Tiiu Pirsko ja Mati Veemetsa „Kunst ja kodu“ ei sarnane omaaegse koduajakirjaga. Kogumikus on huvitavaid ja isikupäraseid interjööri-lahendusi Eesti tippdisaineritelt. Miks ka mitte sealt saada uusi ideesid oma kodu tarbeks.

Kai Oidermaa

LUGEDES RIKKAMAKS

Nii kõlab selle aasta raamatukogupäevade deviis. Need olid 20.—30. oktoobri.

Kui seda soovitusi päris täht-tähelt arvesse võtta, siis sobiks lugeda „Säästutarga“ lasteraamatut sarjast „Mina ise“, autoriteks Lehte Hainsalu ja Piret Tagel kunstnikuna.

Oeldakse, et rikas pole see, kellel on palju raha, vaid see, kes seda mõistlikult kulutab. Lugu viib meid peresse, kus elavad isa, ema ja nende lapsed — kümneaastane Joosep, kaheksane Joonatan ja viiene Johanna. Plaanitakse jalgrattaostu.

Soovitan kogu perega lugeda. Võib-olla sobib mõni mõte ka järeleproovimiseks. Peale selle saab lugeja tuttavaks rahvatarkusega, mis õpetab kokkuhoidlikkust. See tarkus on olnud vanasõnadest varjul juba aastasadu. Näiteks: „Ära osta, mis tarvis, vaid osta, milleta läbi ei saa.“

Reedel, 10. novembril kell 21 on kaubanduskeskuse saalis tantsuõhtu ansambliga „Viiser“. Samme aitab seada tantsuõpetaja Andi Linn. Info Viiratsi rahvamajas telefonil 439 4307.

MÄLESTAME

ARVO REBANE

19. 08. 1926 — 23. 09. 2006

Viiratsi

OSKAR JÜRGEN

19. 08. 1924 — 13. 10. 2006

Viiratsi

„Mina ise“ sarja „Värvitark“ on raamat, millest kõige tillemgi võib üht-teist silma ette võtta või kõrva taha panna, ta saab värvidest rõõmu tunda. Kuid ta vajab siiski teejuhti, kes aitaks iga lehekülge uurida, kes loeks ette ja seletaks sinna juurde.

„Sõnatarga“ seltsis saab uurida, mis mõte on sõna sees peidus. Näiteks sõna+ vara tähendab, et sõna on varandus. Raamat aitab õppida emakeelt tundma, et osata kasutada selle rikkusi. Kui keegi valdab palju sõnu, siis tal on suur varandus.

Sellest raamatusarjast saab lugeja lisa oma õpikule ja toitu oma mõtetele.

Häid lugemisrikkaid tunde!

Aita Härm

Tánassilma raamatukogust

Külade võrkpalliturniir toimub 12. novembril Kalmetu Põhikooli võimlas.

Kui oled hakkaja ja rõõmsameelne ning vajad tööd, siis tule meie firmasse müügikonsultandiks. Vajalik auto, väljaõpe tasuta. Registreeri vestlusele E—R 9—16 5555 2800 või 557 5510.

Müüa Sangla turbabriketti pakitud alusel, hind 1200 krooni. Tel. 5667 1833.

Müüa „Opel Astra“ 1,3, 1992. a., sinine, 220 000 km, 5 ust, esisillavedu, ülevaatus kuni aug. 2007, 25 000, saab tingida. Aino, 5344 4380.

Tänuavaldus

Täname südamest Viiratsi Vallavalitsust, kes oli meie kõrval nii sõnas kui teos, kui saatsime Marju Tõlbi viimsele teekonnale. Omaksed